

It Zitemza...

... als je slachtoffer bent
van een misdrijf

It Zit emzo...

*... als je slachtoffer bent
van een misdrijf*

Slachtoffer

*Je bent het slachtoffer van een misdrijf wanneer je materiële of morele **schade** lijdt als gevolg van een inbreuk op de **strafwet**.*

Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer je bestolen wordt, mishandeld wordt, gestalkt wordt, opgesloten wordt, aangerand wordt,...

Wanneer iemand je skateboard per ongeluk kapot maakt of wanneer je I-pod op de grond in stukken valt, lijdt je wel schade maar ben je geen slachtoffer van een misdrijf.

*Onthoud goed dat je als slachtoffer recht hebt op de bijstand van een **advocaat** als je dat wenst!*

De aangifte van het misdrijf bij de politie

Wanneer je slachtoffer bent van een misdrijf leg je best zo snel mogelijk **klacht** neer bij de politie. Ook minderjarigen kunnen zelf, zonder hulp van een volwassene, klacht indienen bij de politie als ze dit willen.

Sommige misdrijven kunnen na een tijdje niet meer bestraft worden. Ze zijn dan **verjaard**. Een diefstal bijvoorbeeld verjaart na 5 jaar. Dit betekent dat men na 5 jaar de dief niet meer voor de rechter kan brengen om hem te bestraffen.

Voor bepaalde seksuele misdrijven (vb. verkrachting en aanranding van de eerbaarheid) begint de **verjaringstermijn** uitzonderlijk pas te lopen wanneer het slachtoffer 18 is.

Als je **aangifte** doet van een misdrijf, zal je natuurlijk moeten vertellen wat er gebeurd is. Dit noemt men een **verhoor**.

Soms wordt dit verhoor op **video** opgenomen. Dit wordt gedaan om ervoor te zorgen dat kinderen en jongeren niet telkens opnieuw hun verhaal moeten vertellen aan de politie, aan het parket, aan de rechter,... Als je 12 bent of ouder moet je hiervoor wel je toestemming geven.

Voor sommige misdrijven, zoals bv. aanranding van de eerbaarheid en verkrachting, mag je je tijdens het verhoor laten vergezellen door een **vertrouwenspersoon**. Alleen een rechter kan dit verbieden.

De politie stelt een proces-verbaal (P.V.) op van de aangifte. In dat P.V. wordt genoteerd welk misdrijf gepleegd werd en wat er precies gebeurd is. Dit proces-verbaal wordt dan doorgegeven aan de **procureur des Konings**. Als slachtoffer kan je een gratis kopie vragen van dit P.V.

Als je op het moment van de aangifte nog steeds in **gevaar** verkeert, zal men je natuurlijk ook beschermen. Dat kan door er bijvoorbeeld voor te zorgen dat je tijdelijk ergens anders logeert.

De procureur des Konings (lid van het parket van het Openbaar Ministerie)

Nu je een klacht ingediend hebt bij de politie, kan je **het statuut van benadeelde persoon aanvragen**. Hiervoor moet je bij het parket verklaren dat je schade geleden hebt n.a.v. het misdrijf. Eens je dat statuut hebt, word je automatisch op de hoogte gehouden van het verdere verloop van het dossier bij het parket en bij de rechtbank.

Van zodra het dossier behandeld wordt door het parket, heb je recht op hulp van de **justitieassistenten slachtofferonthaal**. Zij moeten je voldoende informatie geven over de procedure en over je rechten én zij moeten je helpen met je contacten met het gerecht.

De procureur des Konings beslist uiteindelijk, op basis van de gegevens die de politie doorgeeft, of het misdrijf ernstig genoeg is en/of voldoende bewezen is om de zaak door te geven aan de rechtbank. De procureur **vordert** (vraagt) de rechter dan om een straf op te leggen.

Maar de procureur kan ook beslissen om de dader niet te vervolgen en de zaak dus te **seponeren**. Dit betekent dat er verder niets gebeurt, dat er verder geen gevolgen zijn voor de verdachte, voor de dader.

Het is niet omdat de dader niet vervolgd wordt door de procureur dat men denkt dat er geen misdrijf heeft plaats gevonden of dat men je niet gelooft. Vooraleer iemand vervolgd kan worden voor de rechter moeten er echter voldoende bewijzen zijn.

Om te voorkomen dat er verder niets gebeurt wanneer de procureur de zaak seponeert, kan je je als slachtoffer '**burgerlijke partij**' stellen bij de onderzoeksrechter om zo toch een gerechtelijk onderzoek op te starten en een schadevergoeding te kunnen krijgen. Door je burgerlijke partij te stellen, kan je o.a. inzage vragen in het strafdossier en vragen dat bepaalde onderzoeksdaden gesteld worden. Om je burgerlijke partij te stellen, moet je wel betalen.

Minderjarigen kunnen zich echter zelf geen burgerlijke partij stellen. Hun ouders moeten hen hiervoor **vertegenwoordigen**.

Indien dit niet kan, bijvoorbeeld omdat de minderjarige zijn ouders aanklaagt omdat zij hem mishandelden, kan hij ter vervanging een voogd

ad hoc laten aanstellen. Die vertegenwoordigt hem dan tijdens de rechts- of procesbehandeling in plaats van zijn ouders. De vrederechter is bevoegd om een **voogd ad hoc** aan te stellen.

Jammer genoeg kan een minderjarige niet zelf aan de vrederechter vragen om een voogd ad hoc aan te stellen. De minderjarige moet aan de procureur des Konings vragen of hij in zijn plaats de vrederechter wil vragen om de aanstelling van een voogd ad hoc.

De strafrechter

De procureur kan de strafrechter vragen om een **oordeel** te vellen over de zaak. De rechter moeten dan beslissen of het misdrijf voldoende bewezen is; en indien dit het geval is, welke straf de dader moet krijgen.

Wanneer de dader een minderjarige is, wordt de zaak door de jeugdrechter behandeld. De jeugdrechter legt dan een maatregel op in plaats van een straf.

De rechter kan ook beslissen dat het slachtoffer een **schadevergoeding** moet krijgen. Indien de veroordeelde dit niet vrijwillig betaalt, kan het slachtoffer aan een deurwaarder vragen om hem hiertoe te dwingen. Wanneer dit niet mogelijk is, bijvoorbeeld omdat de veroordeelde niet genoeg geld heeft, kan het slachtoffer in laatste instantie nog hulp vragen aan '**de Commissie voor Hulp aan Slachtoffers van Opzettelijke Gewelddaden**'. Deze Commissie beslist of de overheid financiële hulp moet bieden aan het slachtoffer.

Normaal worden processen in het openbaar gevoerd. Dit betekent dat iedereen deze processen kan bijwonen.

Wanneer de belangen van minderjarigen op het spel staan, bij bepaalde seksuele misdrijven (bv. verkrachting en aanranding van de eerbaarheid) of wanneer de dader minderjarig is, wordt het proces echter achter **gesloten deuren** gevoerd. Dit betekent dat alleen die personen die betrokken zijn bij het proces aanwezig mogen zijn. Daarnaast mag ook de **identiteit** van het minderjarige slachtoffer in deze gevallen niet bekend gemaakt worden.

Beroep

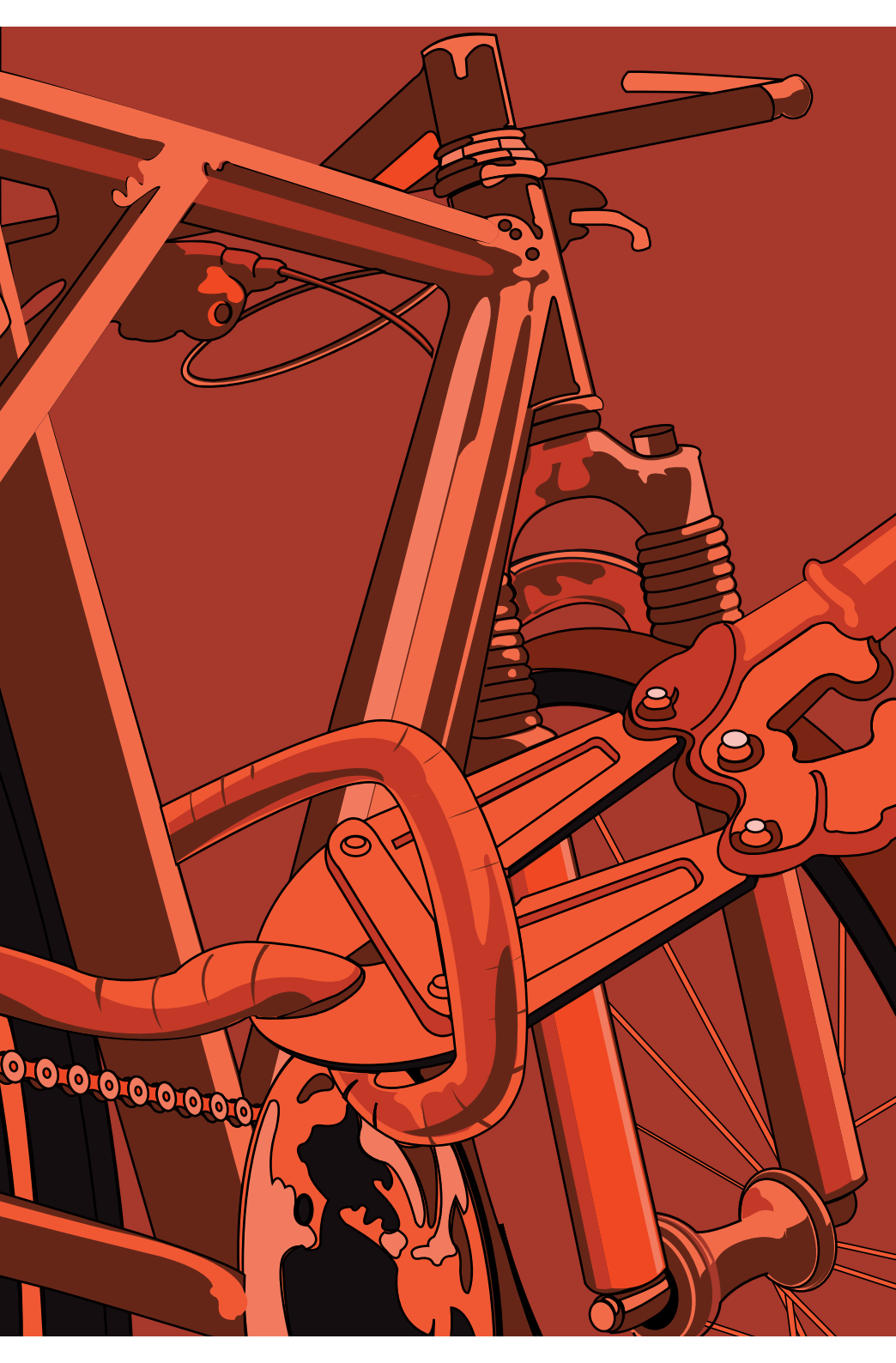
Wanneer de strafrechter je geen schadevergoeding toekent of wanneer je de schadevergoeding te laag vindt, kan je als **burgerlijke partij** in beroep gaan tegen het vonnis. Je hebt hiervoor slechts **15 dagen** de tijd!

Je kan niet in beroep gaan wanneer de strafrechter geen straf uitspreekt, of wanneer je de straf te licht vindt. Dit kan alleen de procureur doen.

Hulpverlening

Als slachtoffer kan je er natuurlijk voor kiezen om niet alleen beroep te doen op de politie maar om ook hulp te zoeken bij een organisatie die gespecialiseerd is in het helpen van slachtoffers. Je kan hiervoor o.a. terecht bij de dienst slachtofferhulp van het Centrum Algemeen Welzijnswerk. Hun adres vind je via: www.caw.be.

Nog vragen?

Wanneer je problemen hebt, probeer je hier best met iemand over te praten. Vrienden, familieleden, mensen die je vertrouwt of een dienst als de Kinderrechtswinkel kunnen je helpen om alles voor jezelf op een rijtje te zetten.

De “tZitemzo...”-reeks bestaat uit meerdere folders over verschillende thema's die belangrijk voor je kunnen zijn. Je leest meer uitleg over de bijstand van een advocaat en over het hoorrecht van minderjarigen in één van deze folders. Ook een folder over bijvoorbeeld als je thuis problemen hebt,... maakt deel uit van deze reeks. Alle folders uit de “tZitemzo”-reeks kunnen besteld worden bij één van de Kinderrechtswinkels:

Er is een Kinderrechtswinkel in

Brugge

050/33.95.84

KRW.Brugge@kinderrechtswinkel.be

Gent

09/233.65.65

KRW.Gent@kinderrechtswinkel.be

Bezoek ook de virtuele Kinderrechtswinkel:

www.kinderrechtswinkel.be

met steun van de Vlaamse overheid

